

CM MBO

commissie
macrodoelmatigheid
mbo

Jaarverslag 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Organisatie en taken CMMBO	6
2.1 Missie, visie en kernwaarden	6
2.2 Samenstelling CMMBO	6
2.3 Taken van CMMBO	6
2.4 Secretariaat	7
3. Activiteiten CMMBO in 2025	8
3.1 Macrodoelmatigheid	8
3.2 Fusietoets	11
3.3 Kleinschalige, unieke opleidingen	11
3.4 Communicatie	11
4. Financieel verslag	13

Voorwoord

In 2025 bestond de CMMBO tien jaar. Op 1 december hebben we samen met onze belangrijkste stakeholders stilgestaan bij deze mijlpaal tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Werkspoorkathedraal in Utrecht. Onder leiding van transitiefilosof Karim Benammar onderzochten we onze aannames over werk en leren. Door met een andere bril te kijken naar onze overtuigingen werd duidelijk dat wat voor de één een vaststaande overtuiging is, voor de ander een radicaal tegenovergestelde gedachte is. Beide percepties kunnen echter waar zijn. Een vak leer je misschien het beste in de praktijk, zoals door een van de gasten werd opgemerkt, maar de school is ook een gemeenschap. Scholen vormen een plek voor ontmoeting en verbinding. Die ontmoeting van mens tot mens is van toenemend belang in een tijd waarin technologie een steeds grotere plaats inneemt.

Terugkijkend op de afgelopen tien jaar, zien we dat de context in 2015 een heel andere was dan de huidige. Na de kredietcrisis van 2008 was de werkloosheid flink opgelopen, de jeugdwerkloosheid bedroeg in 2013 maar liefst 15%. In diezelfde periode fuseerden een aantal mbo-scholen tot instellingen met soms wel meer dan 30.000 studenten, waarbij enkele instellingen in grote financiële problemen kwamen. Tegen die achtergrond was er behoefte aan een onafhankelijke commissie die kon ingrijpen als de zorgplichten niet goed werden nageleefd. De commissie heeft zichzelf echter van meet af aan gezien als *critical friend*, die kan meedenken en onafhankelijk kan adviseren.

Rond het eerste lustrum van de CMMBO in 2020 zaten we midden in de coronacrisis. De pandemie zorgde tijdelijk voor een flinke daling van het aantal vacatures, en veroorzaakte ook veranderingen op de werkvloer. Thuiswerken en hybride werken is voor veel werknemers sinds corona vanzelfsprekend geworden. Naast de voordelen die dit met zich meebrengt, is er de laatste tijd meer aandacht voor de schaduwzijde van thuiswerken. Het verlies aan sociale verbondenheid op thuiswerkdagen leidt tot minder positieve emoties en daardoor minder enthousiasme en betrokkenheid. Overigens is thuiswerken niet voor iedereen vanzelfsprekend. Terwijl 80% van de werknemers met een hbo- of academische opleiding regelmatig thuiswerkt, geldt dit voor slechts 40% van de mbo'ers. Veel mbo'ers zijn werkzaam in beroepen waarbij fysieke aanwezigheid vereist is. Dat wil niet zeggen dat voor hen alles hetzelfde blijft, want ook veel praktische beroepen zijn continu aan verandering onderhevig onder invloed van technologie.

Vóór de uitbraak van corona was de arbeidsmarkt al krap. Als gevolg van de dubbele vergrijzing zal die krapte de komende jaren naar verwachting nog verder toenemen. Er is helaas geen eenvoudige oplossing voor dit vraagstuk. De geschiedenis leert bovendien dat het beeld dat we nu hebben van hoe de banen er over tien jaar uitzien, aan verandering onderhevig is. Daarom is het ontwikkelen van weerbaarheid en adaptief vermogen van studenten van alle opleidingen net zo belangrijk als sturen richting tekortsectoren. Vaardigheden zoals bijvoorbeeld werken met technologie, kritisch denken en samenwerken in een interculturele omgeving zijn -naast het verwerven van de noodzakelijke beroepskwalificaties- van belang om een duurzame positie op de arbeidsmarkt te verwerven en te behouden. LLO en begeleiding van werk-naar-werk zullen naast het initiële onderwijs een vanzelfsprekende plek moeten krijgen in het onderwijs en binnen bedrijven.

Als commissie zijn wij van mening dat een gezamenlijk (regionaal) toekomstbeeld het vertrekpunt zou moeten zijn in de zoektocht naar een passend antwoord op de vraagstukken die de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt met zich meebrengen. In elke regio zouden werkgevers, overheid en onderwijs zich moeten bezinnen op de vraag: welk economisch profiel streven wij na, en op welke manier draagt dit profiel bij aan de grote maatschappelijke opgaven. Op basis van een gedeeld beeld kan beleid worden geformuleerd, kunnen wederzijdse afspraken worden gemaakt en financiële middelen worden georganiseerd die de gekozen koers kunnen ondersteunen.

Naast grote veranderingen zijn er ook vaste waarden die overeind blijven. Goed werk zorgt voor structuur, inkomen, ontplooiing, relaties en draagt bij aan identiteit. In onze eigen rolopvatting is het aspect van *critical friend* de afgelopen tien jaar onveranderd gebleven. Het doel is en blijft om waar mogelijk de zelfsturing te versterken, waarbij het maatschappelijk belang en de regionale samenwerking voorop moeten staan.

Fred Paling

Voorzitter Commissie Macrodoelmatigheid mbo

1. Inleiding

De Nederlandse economie groeit in 2025 nog steeds, maar verliest geleidelijk aan tempo. Volgens voorlopige ramingen groeide het BBP tussen 1,4 en 1,7%. Het aantal openstaande vacatures is sinds het derde kwartaal van 2025 iets afgenomen en de werkloosheid licht gestegen.

In 2025 was de grijze druk (de verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar en ouder en het aantal personen in de werkzame leeftijd van 20 tot en met 64 jaar) 35,5%. Op elke 65-plusser zijn er 3 mensen in de werkzame leeftijd (20 tot en met 64 jaar). Ter vergelijking: in 2015 was de grijze druk 29,9%. Hoewel de totale bevolking van Nederland tot 2050 naar verwachting zal blijven groeien, geldt dat niet voor de regio's aan de randen van Nederland, waar het aandeel 65-plussers het hoogst is.

Om de grootste gevolgen van demografische krimp op de korte termijn op te vangen, is door OCW voor de periode 2025-2027 90 miljoen euro beschikbaar gesteld voor regio's waar de terugloop van studentenaantallen het sterkst voelbaar is. De CMMBO heeft in het voorjaar van 2025 reflectieve startgesprekken gevoerd met instellingen die aanspraak kunnen maken op deze subsidieregeling. De belangrijkste conclusies daarvan vindt u in hoofdstuk 3.

De vergrijzing heeft impact op de instroom in het mbo, en op de uitstroom naar de arbeidsmarkt. Onder voorzitterschap van voormalig minister Hugo de Jonge, thans Commissaris van de Koning in Zeeland, hebben werkgevers (VNO-NCW en MKB-Nederland), onderwijs (MBO Raad) en OCW in 2025 gewerkt aan het pact Opleiden voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Dit pact is nauw verbonden met twee andere trajecten, namelijk de herziening van de bekostiging in het mbo en de verkenning naar een wettelijke opdracht voor Leven Lang Ontwikkelen. Vanwege die inhoudelijke relatie heeft OCW ervoor gekozen deze drie trajecten zoveel mogelijk parallel te laten lopen.

Begin juni 2025 viel het kabinet Schoof, al binnen een jaar na aantreden. Dat heeft effect gehad op de voortgang van totstandkoming van het pact. Ondertussen heeft de MBO Raad in verenigingsverband afspraken gemaakt over het nemen van regie op een doelmatig en toegankelijk landelijk onderwijsaanbod. Uitgangspunt is om het gezamenlijk belang te laten prevaleren boven de individuele instellingsbelangen.

Het proces rond het pact loopt nog door tot in 2026, in afwachting van de nieuwe minister van OCW die mede richting zal moeten geven aan de beoogde uitkomsten. Als er meer duidelijkheid is welke keuzes en/of afspraken er worden gemaakt rondom opleidingsaanbod, zal naar verwachting ook de beleidsregel macrodoelmatigheid worden aangepast.

In dit jaarverslag geeft de CMMBO een overzicht van haar uitgevoerde activiteiten in 2025, tegen de achtergrond van bovenstaande externe ontwikkelingen. Hoofdstuk 2 belicht de organisatie en taken van de CMMBO. In hoofdstuk 3 worden de uitgevoerde activiteiten en uitgebrachte adviezen van de Commissie besproken, terwijl hoofdstuk 4 het financiële verslag van de CMMBO over 2025 bevat.

2. Organisatie en taken CMMBO

2.1 Missie, visie en kernwaarden

Missie:

De Commissie macrodoelmatigheid mbo (CMMBO) is per 1 september 2015 ingesteld door de minister van OCW en de staatssecretaris van EZ (Staatscourant, nr. 27372, 1 september 2015). De CMMBO adviseert de overheid, mbo-instellingen, bedrijfsleven en andere belanghebbenden bij het middelbaar beroepsonderwijs over het arbeidsmarktperspectief en de doelmatigheid van mbo-opleidingen.

Visie:

Met haar adviezen streeft de CMMBO naar het versterken van de zelfregulering door mbo-instellingen van de macrodoelmatigheid van het opleidingsaanbod.

Kernwaarden:

De Commissie voert haar werkzaamheden op een onafhankelijke, vertrouwelijke en transparante wijze uit. Deze kernwaarden zijn door de CMMBO uitgewerkt in een gedragscode. Deze gedragscode is op 10 februari 2016 vastgesteld, gepubliceerd en te raadplegen op de website van de CMMBO.

2.2 Samenstelling CMMBO

De Commissie bestond per 1 januari 2025 uit de heer A. Paling MBA (voorzitter), de heer drs. C.M.A. van Rosmalen MPA (vicevoorzitter), mevrouw mr. M. ten Hoonte, mevrouw J. Nunnely BA en mevrouw prof. dr. ir. M.C. Versantvoort. Vanwege toegenomen werkzaamheden van de commissie, is na een zorgvuldige selectieprocedure per 1 januari 2025 de heer dr. B.J. Kip benoemd. De heer A. Paling is per 1 januari door de minister benoemd voor een tweede termijn.

Het secretariaat van de CMMBO wordt gevormd door mevrouw E.M.J.M. Lucker (secretaris), de heer M. Belabas (adjunct-secretaris) en mevrouw C. Westerhout (bestuurssecretaresse).

De voorzitter en leden van de CMMBO worden benoemd door de minister van OCW voor de duur van ten hoogste vier jaar. Herbenoeming is eenmaal mogelijk. De actuele samenstelling van de CMMBO en een beknopt cv van alle leden is te vinden op de website van de Commissie: <https://www.cmmbo.nl/commissie/>

2.3 Taken van CMMBO

De taken van de CMMBO zijn als volgt:

Macrodoelmatigheid

- Op verzoek van de Minister onderzoeken van en adviseren over signalen over niet naleven van de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid door mbo-instellingen.
- Op verzoek van de Minister themagericht doorlichten van en adviseren over het arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid van (delen van) het landelijk aanbod van mbo-opleidingen.
- Op verzoek van belanghebbenden (instellingen, bedrijfsleven e.a.) adviseren over onderlinge verschillen van inzicht in het arbeidsmarktperspectief en/of doelmatigheid van opleidingen.

Fusietoets

- Sinds 1 augustus 2017 adviseert de CMMBO de Minister tevens over voorgenomen fusies tussen instellingen in het middelbaar beroepsonderwijs (Staatscourant, nr. 43372, 31 juli 2017).
Voor een bestuurlijke en institutionele fusie in het middelbaar beroepsonderwijs is in alle gevallen namelijk de voorafgaande toestemming van de Minister nodig: de fusietoets.

Kleine, unieke opleidingen

- Tenslotte heeft de CMMBO, sinds 2018, de taak de Minister te adviseren over aanvragen van mbo-instellingen voor het tijdelijk alleenrecht om een kleinschalige, unieke beroepsopleiding te verzorgen. De wet Samenwerkingscollege en unieke beroepsopleidingen regelt onder andere dat de Minister zo'n tijdelijk alleenrecht aan een mbo-instelling kan toekennen.

Bij de uitvoering van bovenstaande taken neemt de CMMBO de Beleidsregel macrodoelmatigheid in het beroepsonderwijs en de Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017, en hun onderlinge samenhang, in acht.

2.4 Secretariaat

De CMMBO is ondersteund door een secretariaat (2,45 fte) dat is ondergebracht bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). De NVAO verzorgt het penvoerderschap voor de CMMBO.

3. Activiteiten CMMBO in 2025

De CMMBO heeft in 2025 adviezen uitgebracht, onderzoek verricht en presentaties verzorgd over haar werkzaamheden. Deze activiteiten worden in dit hoofdstuk kort toegelicht.

3.1 Macrodoelmatigheid

Onderstaande tabel 3.1 geeft een overzicht van de activiteiten op het gebied van macrodoelmatigheid die de CMMBO in 2025 uitvoerde.

Tabel 3.1: Overzicht uitgevoerde activiteiten macrodoelmatigheid in 2025:

	Onderwerp	Soort advies	Datum advies
1.	Brief aan de minister van OCW naar aanleiding van regionale krimpgesprekken	thema	01-04-2025
2.	Advies over opleidingen transport en logistiek, Helmond	geschil	23-10-2025

Hieronder volgt een korte toelichting op de uitgevoerde activiteiten:

Reflectie op regionale krimpgesprekken

In het kader van de Regeling aanvullende middelen studentendaling MBO 2025 – 2027 heeft de minister van OCW de CMMBO verzocht startgesprekken te voeren met de 21 instellingen die voor deze regeling in aanmerking komen. Tijdens acht startgesprekken heeft de commissie met de instellingen gereflecteerd op de ontwikkelingen op de regionale arbeidsmarkt, de gevolgen van studentendaling voor het onderwijsaanbod en de visie op een toekomstbestendig opleidingsportfolio. Centraal stond daarbij de vraag in hoeverre de betrokken partijen vanuit een samenhangende visie werken aan de fundamentele veranderingen die nodig zijn om de lange termijn uitdagingen in de regio's aan te pakken, met andere woorden: hoe de toegankelijkheid van het onderwijs gewaarborgd blijft, aansluitend op de behoefte van de (regionale) arbeidsmarkt.

Opvallend en zorgwekkend was de afwezigheid van werkgevers en vertegenwoordigers van het economisch domein bij de startgesprekken, ondanks de expliciete uitnodiging vanuit de commissie daartoe. De commissie ziet structurele verbinding tussen de onderwijsagenda en de economische agenda namelijk als een absolute voorwaarde voor een toekomstbestendig, wendbaar en weerbaar onderwijsstelsel. De commissie vindt het noodzakelijk dat de mbo, hbo en wo-instellingen veel beter de verbinding en aansluiting gaan vinden met werkgevers en andere partners in het veld. Vanuit die gezamenlijkheid moeten afspraken gemaakt worden over ieders bijdrage aan de grote maatschappelijke opgaven binnen de specifieke regionale situatie. Overigens ziet de commissie in dat opzicht grote verschillen tussen regio's in de ontwikkeling van hun samenwerkingsstructuren, waarbij sommige regio's als voorlopers kunnen worden beschouwd terwijl andere nog in de beginfase verkeren.

De ingediende plannen tonen een veelvoud aan maatregelen, maar in veel regio's ontbreekt een duidelijke strategische focus die aansluit bij een grondige probleemanalyse. Deze fragmentatie hangt mogelijk samen met de versnipperde financieringsstructuur vanuit verschillende departementen. Bestuurders worstelen met het ontwikkelen van een samenhangende strategie waarbij maatregelen gericht bijdragen aan de grote maatschappelijke opgaven en het oplossen van specifieke regionale uitdagingen.

In alle regio's constateren de instellingen dat de mogelijkheden voor verdere efficiëntieverbeteringen en kostenbesparingen vrijwel uitgeput zijn. De mbo-instellingen hebben in de afgelopen jaren al ingrijpende maatregelen genomen: zij hebben opleidingen samengevoegd en geïntegreerd, verschillende niveaus en opleidingsrichtingen gecombineerd, en in bijna alle krimpregio's hebben schaalvergroting en fusies plaatsgevonden. De combinatie van grote geografische afstanden en een verslechterend aanbod van openbaar vervoer maakt het volgens hen niet realistisch om zonder verlies aan effectiviteit van onderwijs nog meer opleidingen samen te voegen of te concentreren.

Veel aandacht ging tijdens de gesprekken uit naar techniekopleidingen en opleidingen voor de gebouwde omgeving. Door de vele specialisaties binnen deze domeinen zijn de studentenaantallen per opleiding vaak laag, wat het voor instellingen uitdagend maakt deze opleidingen rendabel aan te bieden. Instellingen waarschuwen dat verdergaande efficiency-maatregelen de onderwijskwaliteit en toegankelijkheid onder druk zetten. Het groene onderwijs, dat voorheen vooral koos voor schaalvergroting binnen de eigen kolom, sluit nu aan bij samenwerkingsverbanden met ROC's, mogelijk mede gestimuleerd door de krimpregeling. De samenwerking tussen 'groen' en 'grijs' onderwijs is nog pril, en vraagt om gerichte stimulering en ondersteuning.

Het landelijk beleid is erop gericht te investeren in opleidingen voor de zorg, energietransitie en veiligheid. Wij hebben in onze brief aan de minister aangegeven dat voor de leefbaarheid van de regio ook andere opleidingen essentieel zijn, en dus goed bereikbaar moeten zijn. Zonder kappers, bakkers, horeca en winkels verliezen de regio's immers hun aantrekkelijkheid om er te blijven of naar toe te trekken.

Modularisering en flexibilisering worden door bijna alle instellingen gezien als oplossingsrichtingen bij krimp. Alle instellingen werken aan deze flexibilisering en reserveren hiervoor middelen in hun plannen. De commissie constateert echter dat instellingen deze complexe transitie veelal individueel vormgeven, met grote inzet van middelen en menskracht. Landelijke coördinatie en kennisdeling zou deze ontwikkeling aanzienlijk effectiever en efficiënter maken.

Leven Lang Ontwikkelen wordt door de instellingen gezien als een potentieel belangrijk instrument om arbeidsmarkttekorten aan te pakken, de arbeidsproductiviteit te verhogen en brede talentontwikkeling bij studenten te stimuleren. De krimpregeling is niet bedoeld is om LLO-activiteiten te financieren, maar het standpunt van de commissie is dat LLO feitelijk begint bij het initieel onderwijs. In eerdere adviezen heeft de commissie de noodzaak om de kwalificaties van opleidingen te verbreden in plaats van steeds verder te specificeren reeds benadrukt. Dit om studenten beter voor te bereiden op de steeds veranderende arbeidsmarkt en flexibeler te maken gedurende hun loopbaan. Het idee hierbij is dat mbo-instellingen meer zouden moeten werken vanuit basale, bredere beroepsopleidingen die studenten een stevige basis geven, waarna specialisatie plaatsvindt tijdens het werk. Dit zou de grote variatiebreedte aan opleidingen kunnen verkleinen, wat zowel doelmatigheidsvoordelen oplevert als studenten wendbaarder maakt op de arbeidsmarkt. Op de website van de CMMBO vindt u de volledige [brief](#) aan de minister.

Gesprek met minister Eppo Bruins over regeerprogramma

In het voorjaar voerde de commissie ook een gesprek met de toenmalige minister van Onderwijs. Naast bevindingen van de startgesprekken kwam de reactie van de CMMBO op het regeerprogramma aan bod, die de commissie in de december 2024 aan de minister had verzonden.

In deze brief pleit de commissie voor een fundamentele langetermijnvisie op de arbeidsmarkt van de toekomst. We moeten daarbij bepalen welke sectoren in welke regio's het meest effectief bijdragen aan de brede welvaart van de samenleving. Effectieve regionale samenwerking om een integrale aanpak, waarbij onderwijs, arbeidsmarkt, leefbaarheid en brede welvaart in onderlinge samenhang worden gezien.

Leven Lang Ontwikkelen is volgens de commissie van groot belang om de innovatiekracht van Nederland te behouden en het arbeidspotentieel optimaal te benutten. In verschillende levensfasen zullen werknemers zich moeten bijscholen, opscholen of omscholen.

Met betrekking tot de arbeidsmarkttekorten merkt de commissie op dat deze slechts in beperkte mate opgevangen kunnen worden door te sturen op de studiekeuze van jongeren. Ongeveer een derde van alle mbo-instromers heeft nog geen idee welke opleiding ze moet kiezen. Deze groep heeft ruimte nodig voor exploratie en vermijdt daarom initieel specifieke sectoren zoals zorg en techniek. De commissie pleit voor een praktijkgerichte oriëntatie vooral voor studenten die nog twijfelen. Vrije studiekeuze, aansluitend bij de persoonlijke talenten, blijft een belangrijke voorwaarde voor studiesucces en het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten.

Advies over opleidingen transport en logistiek, Helmond

ROC Ter AA heeft in juli 2025 bij de CMMBO een verzoek ingediend om een onderzoek te laten doen naar het naleven van de zorgplicht doelmatigheid door Summa College in verband met verhuizing van de opleidingen op het gebied van Transport & Logistiek vanuit Eindhoven naar Helmond per september 2025. Bestuurlijk overleg onder leiding van een externe bemiddelaar is niet tot stand gekomen, omdat beide partijen het niet eens konden worden over de condities waaronder.

De commissie heeft vastgesteld dat Summa onvoldoende afstemming met Ter AA heeft gezocht en zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de gevolgen van de verhuizing voor Ter AA. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de situatie voor de enige overlappende opleiding (BBL-2 Logistiek medewerker) niet doelmatig is, aangezien niet voldaan wordt aan de vereiste van minimaal 18 studenten bij beide opleidingen. Beide instellingen hadden meer kunnen doen om actief de samenwerking op te zoeken en daarmee het brede maatschappelijk belang te dienen.

Hoewel Summa College de procedurele vereisten van artikelen 6d, 6f en 6g onvoldoende heeft nageleefd, adviseert de commissie nu niet de reeds gerealiseerde verplaatsing terug te draaien. Dit omdat de commissie het geschil ziet als symptoom van een onderliggend, groter probleem dat opgelost zou moeten worden. Het betreft de vraag hoe het onderwijs in de regio Helmond-De Peel en omliggende arbeidsmarktregio's doelmatig kan worden georganiseerd. De commissie adviseert dat beide partijen onder begeleiding van een neutrale, externe gespreksleider met elkaar gesprekken gaan voeren met als doel te komen tot een werkbaar en doelmatige inrichting van het onderwijs in de regio. De commissie benadrukt daarbij dat het komen tot een gezamenlijke oplossing randvoorwaardelijk is voor het handhaven van dit advies.

Beide bestuurders hebben uitgesproken bereid te zijn het gesprek voort te zetten onder leiding van een externe gespreksleider. Op de website van de CMMBO vindt u het volledige [advies](#).

3.2 Fusietoets

De CMMBO heeft in 2025 geen aanvragen ontvangen voor een fusietoets.

3.3 Kleinschalige, unieke opleidingen

In 2018 is een regeling voor het behoud van kleine, unieke opleidingen voor specialistisch vakmanschap in werking getreden. Als zelfregulering door het beroepsonderwijs en bedrijfsleven niet slaagt om een kleine, unieke opleiding te behouden, kan in het uiterste geval de Minister voortaan een instelling het tijdelijk alleenrecht geven om zo'n opleiding aan te blijven bieden. Dit houdt in dat de instelling minstens vijf jaar lang als enige het recht heeft om de opleiding aan te bieden. Dit maakt het aantrekkelijker voor de instelling om, samen met het bedrijfsleven, in de opleiding te investeren om deze te verduurzamen. De aantrekkelijkheid kan eventueel versterkt worden met het toekennen van een hogere prijsfactor door de Minister.

Sinds 2018 heeft de CMMBO geen enkel verzoek van de Minister ontvangen om een advies uit te brengen over een aanvraag voor het tijdelijk alleenrecht. Ook in 2025 niet.

Op verzoek van de coördinator Expertisecentrum Specialistisch Vakmanschap heeft het secretariaat van de CMMBO twee verkennende gesprekken gevoerd over het vraagstuk van kleine unieke opleidingen, waarvan de laatste opleiding soms ongemerkt verdwijnt uit het landelijke opleidingsportfolio.

3.4 Communicatie

Op het gebied van communicatie heeft de CMMBO in 2025 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- **Website:**
De Commissie beheert een eigen website: www.cmmbo.nl. Deze bevat onder meer informatie over relevante wet- en regelgeving, door de CMMBO uitgebrachte adviezen en informatie over taken en werkwijze van de CMMBO. Ook relevante besluiten door de minister van OCW worden via de website openbaar gemaakt. In 2025 heeft de CMMBO de teksten op de website geactualiseerd, en fotomateriaal toegevoegd met als doel de website toegankelijker en aantrekkelijker te maken.
- **Nieuwsberichten:**
In december heeft de CMMBO een nieuwsbericht met een jaaroverzicht verzonden. Rond de 600 abonnees ontvangen de nieuwsbrief.
- **Social media:**
In 2025 heeft de CMMBO op haar LinkedIn-bedrijfspagina zes berichten geplaatst. Via dit kanaal worden nieuwsberichten en uitgebrachte adviezen gedeeld, waarmee de Commissie haar zichtbaarheid vergroot en een breder publiek kan bereiken binnen het onderwijsveld en daarbuiten.
- **Publicaties:**
De volgende tabel 3.3 geeft een overzicht van de in 2025 op de website gepubliceerde adviezen en andere documenten van de Commissie. De adviezen zijn integraal te raadplegen via www.cmmbo.nl.

Door publicatie van de adviezen wordt kennis gedeeld en kunnen mbo-instellingen, andere belanghebbenden en belangstellenden met deze inzichten hun voordeel doen. Tevens bieden de publicaties transparantie over de werkzaamheden van de Commissie.

Tabel 3.3: Overzicht van in 2025 op de website www.cmmbo.nl gepubliceerde adviezen en andere documenten:

Publicaties	Datum
Nieuwsbericht nieuw commissielid dhr. Dr. B.J. Kip	07-01-2025
Reflectie CMMBO op plannen van de mbo's in krimpregio's	10-06-2025
Advies geschil Summa-Ter AA	23-10-2025

- **Bijeenkomsten en gesprekken:**

In 2025 heeft de Commissie macrodoelmatigheid bij de startgesprekken voor de krimpregeling gereflecteerd op de plannen als *critical friend*. Daarnaast wordt regelmatig met belangrijke stakeholders bijgepraat over actualiteiten rond macrodoelmatigheid. In 2025 vond ook een kennismakingsgesprek plaats met minister Bruins. Tabel 3.4 geeft een overzicht van deze bijeenkomsten.

Tabel 3.4: Overzicht van bijeenkomsten en gesprekken in 2025:

Bijeenkomsten en gesprekken	Datum
Startgesprek krimpregeling Achterhoek. Zone.college en Graafschap College	27-01-2025
Startgesprek krimpregeling Friesland. Firda en Aeres	10-06-2025
Startgesprek regio Zeeland. Scalda, Hoornbeek College	29-01-2025
Startgesprek krimpregeling Noord-Holland Noord. Talland College, Vonk, SVO	03-03-2025
Startgesprek krimpregeling Drenthe en Groningen. DC Terra, Noorderpoort, Alfa-college	11-02-2025
Startgesprek krimpregeling Twente. ROC van Twente, Zone.college	12-02-2025
Startgesprek krimpregeling Noord- Midden- en Zuid-Limburg. Vista College, Gilde opleidingen, Yverta, SVO	19-02-2025
Gesprek met Onderwijsraad n.a.v. advies Onderwijsraad Omgaan met dalende studentenaantallen	07-03-2025
Startgesprek krimpregeling Rivierenland. ROC Rivor, Yverta, Hoornbeek College	11-03-2025
Kennismakingsgesprek met minister Bruins	12-03-2025
Overleg met OCW over integratie WEB/BES	12-03-2025
Evaluatie startgesprekken directie mbo OCW – CMMBO	26-03-2025
Gesprek met VNO-NCW	15-04-2025
Gesprek met Directievoorzitter SBB	01-05-2025
Kennismakingsgesprek met nieuwe voorzitter CDHO	02-05-2025
Vervolggesprek met OCW over integratie WEB/BES	07-05-2025
Werksessie bekostiging mbo PWC en OCW	04-06-2025
Gesprek met SBB Coördinator Expertisepunt specialistisch vakmanschap	06-06-2025
Interview Inspectie van het Onderwijs over mogelijke rol inspectie bij fusies mbo	10-08-2025
Vervolgafpraak SBB en MBO Raad specialistisch vakmanschap (Opleiden voor klein)	28-08-2025
Gesprek met bestuursvoorzitters Ter AA en Summa inzake geschil	18-09-2025
Gesprek met directie OCW over nieuwe bekostigingssystematiek	05-10-2025
Vervolggesprek met OCW	18-10-2025
Gesprek met Thema Advies Commissie (TAC) Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt SBB	18-11-2025
Kennismakingsgesprek beleidssecretaris Onderwijs en Leven Lang Ontwikkelen VNO-NCW	26-11-2025
Startbijeenkomst samenwerking instellingen Drenthe-Groningen	11-12-2025

4. Financieel verslag

De CMMBO wordt door de minister van OCW bekostigd. De NVAO treedt hierbij namens de CMMBO op als penvoerder. Hieronder staan de financiële kerngegevens van de CMMBO over 2025 vermeld. In 2026 wordt de subsidie vanuit OCW verhoogd naar € 572.214

Opbrengsten

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €
Subsidie ministerie van OCW	551.000	551.000
Overige bijzondere baten		

Lasten

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €
1. Personele kosten	310.224	306.000
2. Algemene werkingskosten		
2.1 Personele exploitatiekosten	10.361	6.500
2.2 Kosten communicatie	13.524	4.000
2.3 Inzet commissieleden	68.305	59.232
2.4 Inzet deskundigen	3.110	87.268
2.5 Overige kosten	11.986	7.000
2.6 Penvoerderschap NVAO	82.973	81.000
Totaal lasten	500.483	551.000

Resultaat

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €
	50.517	0

Verloop egalisatiereserve

	Realisatie 2025 €
Stand per 1 januari 2025	135.000
Resultaat	50.517
Stand per 31 december 2025	185.517

De realisatie in 2025 vertoont een positief resultaat van € 50.517,-. Deze afwijking wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er in 2025 geen thema-onderzoek is uitgevoerd, wat resulteerde in een positief resultaat van 84k op de post inzet deskundigen.

Daar staan enkele posten tegenover waarbij de realisatie hoger was dan begroot. De kosten op de post inzet commissieleden waren 9 k hoger dan begroot. Dit is het gevolg van een tijdelijke taakuitbreiding met 25% voor de commissieleden vanwege extra werkzaamheden in het kader van de krimpregeling en de bijbehorende locatiebezoeken. Deze uitbreiding is vooraf geaccordeerd door OCW.

Ook de personeelslasten vallen 8k hoger uit dan begroot. Dit heeft te maken met hogere werkgeverslasten en pensioenkosten, en met een mutatie vakantie-uren. De aanstelling van de bestuurssecrtaresse is per 1 oktober 2025 verhoogd met 0,1 fte vanwege structureel toegenomen werkzaamheden. Daarnaast is er 3k uitgegeven aan scholing, 2k meer dan begroot. Hiermee is een noodzakelijke inhaalslag gemaakt voor professionalisering op het gebied van SharePoint en Teams. De post scholing wordt vanaf 2026 structureel verhoogd naar 4,5 k. Als richtlijn houden we in de toekomst voor deze post 2% van de loonkosten aan.

De kosten voor de organisatie en uitvoering van de lustrumbijeenkomst op 1 december was niet begroot. Er is gekozen voor een inhoudelijk evenement waarbij ongeveer 70 relevante stakeholders van de CMMBO aanwezig waren. Onder leiding van transitiefilosoof Karim Benammar zijn de aanwezigen met elkaar in gesprek gegaan over de toekomst van het onderwijs en de arbeidsmarkt. De totale kosten bedroegen 13k.

Tenslotte vielen de kosten voor de accountant met 8k hoger uit dan de 3k die was begroot. Dat heeft ermee te maken dat de accountant nieuw was en een dossier moest opbouwen voor de CMMBO. Voor 2026 is voor deze post 5k begroot, op basis van de afsprakenbrief van de accountant.

De egalisatiereserve mag maximaal 25% zijn van het verleende subsidiebedrag, dus maximaal € 137.750,-. Dit betekent dat er een bedrag van € 2.750 toegevoegd wordt aan de egalisatiereserve, en dat er € 47.767,- aan OCW dient te worden terugbetaald.

CMMBO

commissie
macrodoelmatigheid
mbo

CONTACT

Bezoekadres

Parkstraat 83
2514 JG Den Haag

Postadres

Postbus 85498
2508 CD Den Haag

070 - 7504570

info@cmmbo.nl

www.cmmbo.nl